

TOPSOR - system zarządzający Trybami Obsługi Pacjentów w Szpitalnym Oddziale Ratunkowym

mgr Anna Zaremba-Duszota

TOPSOR

- System zarządzający Trybami Obsługi Pacjenta w Szpitalnym Oddziale Ratunkowym (TOPSOR) jest narzędziem wymaganym w pracy każdego SOR

Główne funkcje TOPSOR to:

- analiza parametrów medycznych wynikających z triażu,
- przydział odpowiednich kategorii pilności,
- prognozowanie czasu oczekiwania każdego pacjenta na udzielenie świadczeń zdrowotnych,
- pomiar pętli czasowych dla każdego pacjenta indywidualnie.

TOPSOR

- TOPSOR umożliwia bieżące informowanie pacjentów o przewidywanym czasie oczekiwania na udzielenie im pomocy medycznej przez lekarza udzielającego świadczeń w SOR. Takie rozwiązanie pozwala na zwiększenie:
 - bezpieczeństwa i skuteczności udzielania świadczeń zdrowotnych pacjentom w stanie nagłego zagrożenia zdrowotnego,
 - komfortu oczekiwania osób znajdujących się w stanie stabilnym.

TOPSOR

Ocena stanu klinicznego pacjenta, powinna być dokonywana nie rzadziej niż co **90 minut**, licząc od chwili pobrania biletu (z biletomatu z numerem z TOPSOR), a jej wyniki są odnotowywane w dokumentacji medycznej.

W ramach TOPSOR funkcjonują dwie ścieżki postępowania - uzależnione od tego, czy pacjent:

- samodzielnie zgłasza się do SOR,
- jest przywożony do SOR przez zespół ratownictwa medycznego (lub inny ambulans):

I. PACJENT SAMODZIELNIE ZGŁASZAJĄCY SIĘ DO SOR

- WEJŚCIE:

- Pacjent zgłasza się samodzielnie do SOR i pobiera z numerek TOPSOR, (rozpoczynamy pomiar czasu),
- Pacjent przechodzi do poczekalni i oczekuje na wezwanie do rejestracji.

REJESTRACJA I TRIAŻ

- Rejestrator wzywa i rejestruje pacjenta w systemie szpitala i wprowadza nr TOPSOR do szpitalnego systemu informatycznego dotyczącego ruchu chorych,
- Pacjent przechodzi do stanowiska triażu,
- Triażysta przeprowadza wywiad i wyznacza priorytet przyjęcia, pacjenta, jeśli to konieczne – podłącza pacjenta do kardiomonitora (urządzenie stanowi element TOPSOR) – CZAS!
- Pacjent przechodzi do poczekalni lub jest transportowany do wybranego obszaru SOR.

GABINET

- Lekarz wzywa pacjenta do gabinetu,
- Pacjent jest poddawany czynnościom diagnostyczno – terapeutycznym,
- CZAS
- Lekarz wypisuje pacjenta.
- ZAKOŃCZENIE POMIARU CZASU

II. PACJENT PRZETRANSPORTOWANY DO SOR PRZEZ ZESPÓŁ RATOWNICTWA MEDYCZNEGO

- WJAZD:
- Personel Zespołu Ratownictwa Medycznego (lub SOR) pobiera numerkę TOPSOR – CZAS
- Pacjent zostaje przetransportowany przez personel ZRM do punktu triażu.
 - Triażysta przeprowadza wywiad i wyznacza priorytet przyjęcia pacjenta, jeśli to konieczne – podłącza pacjenta do kardiomonitora (urządzenie stanowi element TOPSOR),
 - ZRM wraca do systemu,
 - Pacjent przechodzi do poczekalni lub jest transportowany do
 - wybranego obszaru SOR.

CZYNNOŚCI RATUNKOWE/GABINET

- Lekarz wzywa pacjenta do gabinetu,
- Pacjent jest poddawany czynnościom diagnostyczno – terapeutycznym,

CZAS

- Lekarz wypisuje pacjenta.

PACJENT

- jest poddawany rejestracji i triażowi, czyli segregacji medycznej, bezpośrednio po przybyciu do SOR,
- zostaje zakwalifikowany - w wyniku segregacji medycznej, po przeanalizowaniu zgłaszanych dolegliwości i wartości wybranych parametrów medycznych - do jednej z pięciu kategorii zróżnicowanych pod względem stopnia pilności udzielenia pacjentowi świadczeń zdrowotnych (kategorie pilności), z różnym czasem oczekiwania na pierwszy kontakt z lekarzem.

KATEGORIE KWALIFIKOWANIA PACJENTÓW W SOR WG TRIAŻU

- **CZERWONY** – POMOC NATYCHMIASTOWA – pacjent przyjmowany poza kolejnością,
- **POMARAŃCZOWY** – POMOC BARDZO PILNA – czas oczekiwania na badanie przez lekarza do 10 minut,
- **ŻÓŁTY** – POMOC PILNA - czas oczekiwania na badanie przez lekarza do 60 minut,
- **ZIELONY** – POMOC ODROCZONA -czas oczekiwania na badanie przez lekarza do 120 minut,
- **NIEBIESKI** – WYCZEKUJĄCY - czas oczekiwania na badanie przez lekarza do 240 minut,

Pacjent jest informowany o:

- kategorii pilności, do której został zakwalifikowany,
- liczbie osób i maksymalnym przewidywanym czasie oczekiwania na pierwszy kontakt z lekarzem SOR.

TOPSOR

- W SOR, w obszarze: rejestracji, segregacji medycznej i przyjęć, na umieszczonych wyświetlaczach powinna być prezentowana informacja o liczbie osób oczekujących na przyjęcie i przewidywanym średnim czasie oczekiwania w ramach poszczególnych kategorii
- Pacjenci oczekujący w SOR na pierwszy kontakt z lekarzem:
 - pozostają pod stałym nadzorem personelu odpowiedzialnego za triaż,
 - są poddawani ponownej ocenie stanu klinicznego w razie konieczności, jednak nie rzadziej niż co **90 minut (retriaż)**.

OPTIMALIZACJA PROCESU WYNIKAJĄCA Z FUNKCJONOWANIA TOPSOR:

- Rejestracja w systemie TOPSOR czasu wykonywania kolejnych czynności na każdym etapie pobytu pacjenta w SOR (od chwili pobrania biletu z numerem TOPSOR do rejestracji aż do zakończenia pobytu w SOR).
- Systemowe przeprowadzanie triażu przy wykorzystaniu elektronicznych narzędzi oraz przyporządkowanie każdego pacjenta oczekującego w SOR do jednej z pięciu kategorii pilności.
- Uporządkowanie kolejek w SOR i wyeliminowanie sytuacji, w których pacjent w nagłym stanie zagrożenia zdrowotnego oczekuje na pomoc przez wiele godzin.
- Możliwość przekierowania pacjentów w stanie stabilnym do innych jednostek lub podmiotów (poz/NOCH).
- Obowiązek stosowania przez personel SOR jednolitych zasad triażu w skali całego kraju.

OPTIMALIZACJA PROCESU WYNIKAJĄCA Z FUNKCJONOWANIA TOPSOR:

- Dwie ścieżki postępowania, ale bez podziału na pacjentów zgłaszających się samodzielnie i przywożonych przez ambulanse - determinantem przydzielenia kategorii pilności jest aktualny stan chorego.
- Gwarancja dla pacjentów oczekujących w SOR pozostawania pod stałym nadzorem personelu odpowiedzialnego za triaż oraz ponownej oceny stanu klinicznego nie rzadziej niż co 90 minut.
- Możliwość bieżącego monitorowania systemu i podejmowania decyzji o ewentualnych korektach w całym systemie, a także jednostkowo w danym SOR.

Obowiązek stosowania systemu TOPSOR w bieżącej pracy SOR

- Stałe i prawidłowe stosowanie systemu TOPSOR w bieżącej pracy SOR jest wymogiem prawnym.

Niestosowanie TOPSOR przez jednostki SOR jest łamaniem obowiązującego w tym obszarze prawa i oznacza wadliwą realizację umowy z NFZ.

OBOWIĄZEK STOSOWANIA SYSTEMU TOPSOR WYNIKAJĄCY Z PRZEPISÓW POWSZECHNIE OBOWIĄZUJĄCEGO PRAWA:

- Jednostki SOR, zgodnie z przepisami ustawy o Państwowym Ratownictwie Medycznym, są zobowiązane do stosowania segregacji medycznej (triażu), przy wykorzystaniu systemu TOPSOR. W ramach systemu TOPSOR są przetwarzane dane osobowe, w tym dane dotyczące zdrowia pacjenta, dane o liczbie osób i czasie oczekiwania na udzielenie świadczenia zdrowotnego w SOR.
- Szczegółowe zadania SOR, warunki prowadzenia triażu, wymagania lokalizacyjne i techniczne oraz wymogi w zakresie minimalnego wyposażenia, organizacji i zasobów kadrowych określa rozporządzenie MZ w sprawie SOR.
- Szczegółowe warunki dotyczące minimalnej funkcjonalności oraz minimalnych wymagań technicznych, a także administrowania systemem TOPSOR reguluje rozporządzenie MZ w sprawie systemu TOPSOR.

OBOWIĄZEK STOSOWANIA SYSTEMU TOPSOR WYNIKAJĄCY Z PRZEPISÓW POWSZECHNIE OBOWIĄZUJĄCEGO PRAWA:

- Przepisy ustawy o PRM stanowią, że administratorem systemu zarządzającego TOPSOR oraz administratorem danych przetwarzanych w tym systemie docelowo będzie NFZ, jednakże do 31 grudnia 2026 r., tj. do czasu obowiązywania przepisu przejściowego, zadania w tym zakresie realizuje Lotnicze Pogotowie Ratunkowe (LPR).

Od 1 lipca 2021 r. każdy SOR w kraju ma obowiązek prawny przeprowadzania segregacji medycznej pacjentów z wykorzystaniem systemu TOPSOR.

DZIĘKUJĘ ZA UWAGĘ

Dz. U. z 2022 r. poz. 1720 ze zm., dalej „ustawa o PRM”.

W rozumieniu przepisów ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej (Dz. U. z 2022 r. poz. 633 ze zm.)

Zgodnie z § 6 ust. 14 rozporządzenia MZ ws. SOR.

Źródło LPR